



**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

TARİH

**DENEME TG-3
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. **B** Soruda hakkında bazı bilgiler verilen tarihçi Marc Bloch'tur. Marc Bloch, karşılaştırmalı tarih anlayışının da öncülerindedir.

2. **C** Dolmen; İlk Çağ'da mezar olarak kullanılan bir yapıdır.

Dilgi; boyu eninin iki katından daha uzun taş yongalardır.

- Yonga; bir taş parçasından başka bir taş yardımı ile koparılarak elde edilen parçadır.

Pagoda; Uzakdoğu'ya özgü bir ev tipidir

Hoker; İlk Çağ'da ölülerin gömülme biçimlerinden biridir. Bacaklar karna çekik durumdadır.

3. **D** Osiris Destanı, eski Mısır Uygarlığı'na aittir. Osiris doğayı ve ölümü temsil eden tanrıydı.

4. **A** Birinci elden kaynaklar, bir tarihi araştırma sürecinde her zaman doğru bilgiyi vermeyebilir. Bundan dolayı bu tür kaynaklar da mutlaka tenkit sürecinden geçirilmelidir.

5. **D** Büyük İskender'in ölümü ile Makedonya İmparatorluğu dağıldı ve birçok yeni devlet kuruldu.

- Ptolemeler (Mısır)
- Selevkoslar (Asya)
- Antigonitler (Makedonya)
- Bitinya (Kuzey Batı Anadolu)
- Pontus (Karadeniz)
- Bergama
- Kapadokya (Orta Anadolu)

Not: Etrüksler İtalya'nın ilk siyasi teşekküllerindedir.

6. **B** Soruda verilen ifade; Meclis-i Vala-yı Ahkâm-ı Adliye olmalıdır. II. Mahmut döneminde kurulmuştur. Kanun ve nizamları hazırlamak için kurulmuştur.

7. **B** Soruda verilen sıfat "gayr-ı muayyen" dir. Bu da "açık olmayan, belli olmayan" anlamına gelmektedir.

8. **A** Soruda verilen kelime "واقف" vakıf şeklinde okunur. Vakıf kelimesinin çoğulu اوقاف (evkaf)'tır.

وقفیه - vakfiye

وقور - vakur

موقوف - Mevkuf

موقوت - Mevku

9. **D** خلع ایتمك ; kelimesi ha'letmek şeklinde okunur. Azletmek, tahtan indirmek anlamına gelmektedir.

10. **A** Cumhuriyet döneminin sonralarına doğru kurulan Triumvirlik içinde

Caesar – Pompeus – Crassus yer almıştır.

II. Triumvirlik ise Caesar (Sezar)'ın ölümü üzerine "Antonius – Octavianus – Lepidus" gibi isimler arasında gerçekleşmiştir. (MÖ. 43)

11. **C** Mısır'da Firavunlar yönetimine son vererek 27. ve 31. sülaleleri kuranlar Perslerdir.

12. **B** Suriye ve Filistin'e yerleşen ve burada uygarlık kuran Sami kökenli kavimlerin tümü için "Kenanlı" kelimesi kullanılmıştır. "Kenan" kelimesi İbranicede tüccar demektir.

13. **C** Türkler Ötüken için "Toprak Ana" ifadesini kullanmışlardır. Ötüken birçok Türk devletine başkentlik yapmıştır. (Uygur, Göktürk, Kırgız)

14. **D** Gagavuzlar (Gökoğuzlar) Avrupa'ya göç etmiş Oğuzlardır. Günümüzde Moldova'ya bağlı özerk bir siyasi yapı olarak varlık göstermektedirler.

15. **E** Türgişlerle ilgili olarak öncüllerde verilen bilgiler doğrudur.

16. **A** Göktürklerde kut verildiğine inanılan aile "Aşına"dır. Hunlarda "Tuku", Uygurlarda "Yağlakar" ailelerinin kut aldığına inanılmıştır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

17. B Soruda hakkında bazı bilgiler verilen Bulgar hükümdarı Kurum Han'dır. (Tuna Bulgarları) Kurum Han 814'te öldü.
18. D Hazarlar 630'da Karadeniz'in kuzeyi ve Kafkaslar'da hüküm kurulmuştur. X. yüzyılın ikinci yarısında Rus saldırıları sonucu siyasi tarihleri son bulmuştur.
19. B Soruda verilen gelişmeler II. Köktürk hükümdarı Kıpçak Kağan döneminde yaşanmıştır.
20. A Mescid-i Nebevi'nin inşası Hz. Muhammed dönemi gelişmelerindedir. Bu yapı bazı kaynaklara göre (MEB) ilk İslam üniversitesi olarak da kabul edilmiştir. Bu yapının yanına eklenen ve "Suffe" olarak anılan bölümde genç sahabelerin yatılı olarak kalmaları sağlanmıştır.
- İlk İslam donanmasının kurulması (Hz. Osman dönemi)
 - Sasani krallığının yıkılması (Hz. Ömer dönemi)
 - Beytül Mal adı ile İslam devlet hazinesini kurulması (Hz. Ömer dönemi)
 - Tahkim antlaşmasının imzalanması (Hz. Ali dönemi)
21. B İslam tarihinde "Yesrip" olarak da anılan yer Medine'dir.
22. E Soruda özellikleri verilen şehir Tuleytula'dır. Hristiyanların İslam medeniyetini öğrenme sürecinde Tuleytula (Toledo) şehrinde kurulan tercüme akademisi önemli rol oynadı. Çeşitli ülkelerden gelen bilim insanlarının çalıştığı bu akademide felsefe, matematik, astronomi, tıp, kimya, tarih, coğrafya ve edebiyat alanlarında İslam bilginlerine ait pek çok eser Arapça'dan Batı dillerine tercüme edildi.
23. E Tuğrul Bey'in Bizans'a karşı zafer elde etmesinden sonra İstanbul'daki bir camiye onartılmasını sağlaması ve buradaki hutbenin hem kendi adına hem de halife adına okutulmasını istemesi; fetihleri aynı zamanda halife adına da yaptığını gösterir ve bu durum kendisini İslam dünyasının hamisi – koruyucusu olarak da gördüğünün göstergesidir.
- İstanbul'daki camide hutbenin bundan böyle Fatımi halifesi adına okunmamasını istemesi, İslam dünyasında "iki halifelik makamının" olduğunu gösterir. Bu da İslam dünyasında siyasi – dini birliğin olmadığını gösterir.
24. C Anadolu Selçuklu devleti ticareti geliştirmek için Venedik ve Kıbrıs'la ticaret antlaşmaları yaptı. Ticaret yolları üzerinde hanlar ve kervansaraylar yapıldı. Bir tür devlet sigortası uygulandı ve düşük gümrük vergileri alındı. II. öncülde verilen "yüksek gümrük vergisi uygulaması" ticari faaliyetleri olumsuz etkiler.
25. A Karahanlıların kullandığı hükümdar unvanları arasında "tolga" yoktur. Tolga bir tür savaş başlığı demektir. Karahanlıların kullandıkları diğer unvanlar şunlardır; Kılıç, Kadir, Arslan, Han, Hakan, Terken.
26. A Soruda "tırız" kelimesi tanılanmıştır. Seçeneklerde verilen diğer kavramların karşılıkları şöyledir;
- Hilat; halifenin gönderdiği külah, kemer, kılıç vb. birçok hediye için kullanılan bir kavramdır.
 - Çetr; halifenin gönderdiği bir tür saltanat şemsiyesi.
 - Menşur; onay vermek, halifenin bir hükümdarın saltanatına onay vermesidir.
 - Tabl; davul, nevbet
27. C Sökmenliler "Van, Erciş, Tatvan ve Muş" gibi yerlerde hüküm sürmüşlerdir.
28. E Öncüllerde verilen devletler bir süre Osmanlı Devleti ile aynı dönemde yaşamışlardır.
- Altın Orda; Karadeniz'in kuzeyinde hüküm süren bu devlet 1395 yılında Timur devletine yenildi ve etkinliğini kaybetti.
- İlhanlılar; Osmanlı Devleti'nin kurulması ile Anadolu'daki etkinliği kırıldı ve 1336 yılında yıkıldı.
- Anadolu Selçuklu Devleti; 1308 yılında yıkılmıştır.
29. B Anadolu Beylerbeyliği I. Bayezit tarafından kurulmuştur. Bu dönemde birçok beyliğin toprağı Osmanlı tarafından ele geçirildiği için Anadolu'da daha kolay bir idare kurmak için Anadolu Beylerbeyliğinin kurulması kararı alınmıştır.
30. D Seyfiye sınıfı (kılıç ehli) Osmanlı'da askeri zümreyi temsil eder. Divandaki temsilcileri Veziriazam, vezir ve Kaptan-ı Derya idi. Osmanlı ülkesinde "taşra" kelimesi başkent dışındaki bölgeler için kullanılmıştır. Buna göre Sancak Beyi ve Beylerbeyi taşradaki seyfiye sınıfı temsilcileridir.

31. E Eyaletlerdeki her sancağın tımarlı sipahileri bölüklere ayrılırdı. Her bölüğün başında alay beyi, su-başı, çeribaşı, bayraktar ve çavuş denilen zabitler bulunurdu. Her on bölük bir alay beyinin kumandası altındaydı.
Kocabaşı; Kazalarda Hristiyan halkın asayişinden sorumlu kişidir

32. A Sefere çıkan sipahiler o kış savaşı bölgesinde geçirecekse, aralarından bazıları bölgelerine giderek arkadaşlarının tımar gelirlerini alıp getirirdi. Bunlara "harçlıkçı" denirdi.

- Karakullukçu; en kıdemsiz yeniçeri eridir
- Sekbanbaşı; Yeniçeri komutanlarından biridir
- Martolos; Kale kuvvetleri arasında yer alan bir birimdir
- Gabyar; donanmada yelkenleri açan ve muhafaza eden kişidir

33. B Soruda bazı özellikleri verilen vergi "nüzul"dur. Seçeneklerde verilen diğer kavramların anlamları;

- Ağıl; sürü sahiplerinden alınan vergidir
- Reftiye; bir tür ihracat vergisidir
- Saydı Mahi; balıkçılık ile uğraşan kişilerden alınan vergidir
- Miftah; klasik dönem Osmanlı eğitim sisteminde bir tür medrese türüdür

34. A Kıbrıs, Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde fethedilmiştir. (Lala Mustafa Paşa tarafından)

35. C Soruda bazı özellikleri verilen tarihçi Gelibolulu Mustafa Ali'dir. (XVII. yüzyıl)

36. D Büyük Kaçgun olarak adlandırılan kitlesel göç hareketlerinin temel nedenleri;

- Celali isyanları ve Doğu Anadolu'yu etkisi altına alan Osmanlı – Safevi savaşlarıdır. Bu nedenlerden ötürü güvenliklerini sağlayamayan, üretim yapamayan ve dolayısıyla vergilerini üretemeyen binlerce insan 1603 – 1610 yılları arasında daha güvenli bölgelere göç etmek zorunda kalmıştır.

37. D Soruda verilen savaşta Veziriazam Elmas Mehmet Paşa ve birçok Osmanlı paşası şehit düşmüştür.

38. D Osmanlı Devleti'nin 1876 yılında toplanan tersane konferansı kararları ve 1877'de hazırlanan Londra Protokolü kararlarını kabul etmemesi 93 Harbi'nin başlamasına neden oldu. Kıbrıs Konversiyonu savaş başladıktan sonra Osmanlı ve İngiltere arasında imzalanmıştır. Bu anlaşma ile İngiltere geçici olarak Kıbrıs'ı işgal etmiştir.

39. A Şuray-ı Devlet (Danıştay), Bahriye Nezareti (Donanma Bakanlığı), Memleket Sandıkları (bir tür yardım sandığı) Sultan Abdülaziz döneminde kurulmuştur.

40. A Avrupa'da Aydınlanma düşüncesi ilkelerine dayanan ilk modern ve yazılı anayasa 3 Mayıs 1791 tarihli Polonya Anayasası'dır. Bu anayasadan bir süre sonra yeni bir anayasa da Fransa'da ilan edilmiştir.

41. E Otuz Yıl Savaşları'ndan sonra Roma Germen İmparatorluğu parçalanırken, İspanya güç kaybetti ve Fransa güç kazanarak öne çıkmıştır. 1618 – 1648 tarihleri arasında yaşanan bu savaşların sonunda Hollanda, Portekiz, İsviçre bağımsız olmuştur.

42. B Borodino Muharebesi Napolyon'un Rusya Seferi sırasında yaşanan muharebelerden biridir. Yani Fransa ve Rusya arasında yaşanmıştır.

43. C Osmanlı Devleti'nin çekilmesinden sonra Trablusgarp'ta İtalya'ya karşı direnen ve "Çöl Aslanı" olarak da anılan direnişçi Ömer Muhtar'dır. Ömer Muhtar yaralı ele geçirildi ve faşist İtalyan güçleri tarafından idam edildi. (1931)

44. E Çanakkale cephesinde çok sayıda muharebe yaşanmıştır. Seddülbahir cephesinde; Kirte ve Zığındere muharebeleri yaşanmıştır. Anafartalar cephesinde ise Kireçtepe, Aslantepe, Kanlısirt, Conkbayırı, Tekketepe muharebeleri yaşanmıştır. Köprüköy muharebeleri ise Kafkas Cephesinde yaşanmıştır.

45. A İnönü, günümüzde Eskişehir'in ilçesidir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

46. D “İzmir ve çevresi Yunanistan’a bağlı özerk bir bölge haline getirilecek ve her beş yılda İzmir yönetimi Türkler ve Yunanlılar arasında el değiştirecektir” şeklindeki madde Mondros Ateşkesinin değil, Sevr Antlaşması’nın maddeleri arasındadır.
47. A Soruda bazı özellikleri verilen kongre Nazilli’dir.
48. A Soruda verilen boşluğa “Halide Edip” getirilmelidir. Kurtuluş Savaşı’nda İstanbul’da yapılan Sultanahmet ve Fatih Mitingleri “Kara Çarşaf Mitingleri” olarak da anılmıştır. Bu ve benzeri mitinglerde Nakiye Hanım, Mehmet Emin Yurdakul, Münevver Saime gibi birçok önemli isim etkili konuşmalar yapmışlardır.
49. C Medeni Kanun düzenlenirken laiklik ve halkçılık ilkeleri esas alınmıştır.
- Medeni Kanun sosyo – ekonomik açıdan kadın erkeğe eşitliğini esas aldığı için halkçılık ilkesi ile ilgilidir.
 - Reşit olan kişi dini tercihini yapabilir maddesinden ötürü ise laiklik ilkesi ile ilgilidir.
50. A Meis Adası etrafındaki adalar sorunu Atatürk döneminde Türkiye ile İtalya arasında sorun olmuştur. Sorun ikili görüşmeler ile çözülmüştür.
51. D Son Osmanlı padişahı Vahdetin 1926’da yılında Şam’da Selimiye Camisi’nin avlusuna defnedilmiştir.
52. B Soruda bazı özellikleri verilen antlaşma Briand Kellogg Pakti’dir. Pakt, Fransa ve ABD öncülüğünde hazırlanmıştır.
53. A Yedi Yıl Savaşları’nda Prusya İngiltere’nin; Avusturya ise Fransa’nın müttefiki olarak savaşmıştır. Savaş, İngiltere’nin galibiyeti ile sona ermiştir.
54. C Prag Baharı olarak anılan olaylarda Sovyetler Birliği Çekoslovakya’yı işgal etmiştir. Prag Çek Cumhuriyeti’nin başkentidir.
55. D Normandiya Çıkarması kararı, 1943 yılında Kanada’da toplanan Quebec Konferansı’nda alınmıştır.
56. D Soruda hakkında bazı bilgiler verilen düşünür, Sultan Galiyev’dir. Galiyev 1940 yılında idam edilmiştir.
57. C İlk Arap – İsrail antlaşması olarak kabul edilen antlaşma 1974 tarihli 101. Kilometre antlaşmasıdır. Bu antlaşma Yom Kippur (Ramazan) Savaşı’nın sonunda imzalanmıştır.
- Not:** Antlaşma, Süveyş – Kahire arasındaki 101. kilometrede imzalandığı için bu adla anılmıştır.
58. A 1929 krizinden sonra ülkeler arasındaki ödemelerin malla yapılmasını öngören ve döviz kullanımını en aza indiren ödeme türüne “kliring” adı verilir.
59. C “Ayşe tatile çıksın” parolası ile ünlenen dönemin Dışişleri Bakanı Turan Güneş’tir.
60. A Soruda “hansa birliği” tanımlanmıştır.
- Kalmer Birliği; İsveç, Danimarka ve Norveç arasında kurulmuştur
 - Altmark Antlaşması; 1629’da İsveç’in Baltık limanlarına egemen olduğu antlaşmadır.
 - Union; Otuz Yıl savaşları öncesinde oluşturulan Protestan birliğidir
 - Liga; Otuz Yıl savaşları öncesinde oluşturulan Katolik birliğidir.
61. E Hatıratlar, tarihsel bir olay veya olgunun yaşanmasına katkı sunan veya şahitlik eden kişilerin kendi gözlemlerini, duygularını ve çözümlerini içeren eserlerdir. Bu noktada tarih araştırmalarında son derece önemli bir rol oynamaktadır. Bu tür eserlerin tarih öğretiminde materyal olarak kullanılması öncülükte verilen kazanımları sağlar.
62. C 2018 yılında yayımlanan Tarih Dersi Öğretim Programı’nda yer verilen “kök değerler” şunlardır; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

63. A Zıttoruk Antlaşması 1606 yılında Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında imzalanmıştır. Buna göre, A seçeneğinde verilen "XVII. yüzyılda değişen siyasi rekabet içerisinde Osmanlı Devleti'nin ittifak girişimlerini açıklar." kazanımı soruda verilen ödevle örtüşmektedir.

64. E Soruda verilen kazanımlar "Tarihsel sorgulamaya dayalı araştırma becerisi" ile ilgilidir. Burada öğrenci tarihsel süreçte öğrendiği bilgilerin veya eldeki bulguların mutlak doğru olamayacağını kavrar. Bu da öğrencinin daha "sorgulayıcı" daha "eleştirel" bir bakış açısına sahip olması demektir.

65. E "Çocuk ve Mektep, Mektep ve Cemiyet" adlı eserlerinde ilk eğitimde tarihin amaçlarına ilişkin görüşler ileri süren eğitimci John Dewey'dir. Dewey'in ayrıca iki eseri daha "Demokrasi ve Terbiye, Terbiyede Ahlak Prensipleri" adıyla Türkçeye kazandırılmıştır.

66. B Sözlü tarih öğretimi için "resmi bir izin" alınması gerekmez. Sözlü tarih yapılacak kişilerle iletişime geçilmesi ve bu kişilerin onayının alınması yeterlidir. Sözlü tarih görüşmesi yapıldıktan sonra, bilgiler düzenlenir ve rapor yazılır.

67. D "XIX. yüzyılda Fransız İhtilali'nin etkisi ile Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanan ve bağımsız olan devletleri yazınız" sorusu Bloom Taksonomisi'nin "hatırlama" alanına yöneliktir. Bu aşamada öğrenci hatırlama, tanıma, sıralama, listeleme gibi davranışları gösterebilir.

68. E Öncüllerde verilenler "oluşturmacı" öğretim uygulamasının ilkeleri arasındadır. Bu sistemde öğrencilerin bilgiyi pasif olarak kabul etmeleri yerine bilgilerini oluşturmalarına yardım edilir.

69. A Soruda "analoji" kavramının tanımı yapılmıştır. Örneğin bir tarih öğretmenin "defterdarlık" makamını anlatırken günümüzdeki maliye bakanlığını örnek göstermesi gibi.

70. D Öğretmenler, öğrencilerin tarihsel bilgi ve kavrama becerilerini geliştirme sürecinde mutlaka birinci elden kaynakların kullanılmasına dikkat etmelidir. Bu kaynaklar döneme ait bir minyatür, bir ferman veya döneme ait bir arşiv belgesi olabilir.

71. A Verilen metinde yazarın "...Bana göre I. Süleyman'ın bu kararı hatalıydı ve ne pahasına olursa olsun Viyana kuşatması devam etmeliydi." şeklindeki ifadesi bilimsel olmayan, tümüyle öznel bir bakış açısıdır. Tarih ders kitapları hazırlanırken - doğru olsa bile - yazarın öznel düşüncelerini metne yansıtması gerekir.

72. D Verilen soruda "Cornell Not Alma Tekniği"nin özellikleri verilmiştir.

73. C "Zeytin Dağı", Falih Rıfki Atay'ın eseridir. Eser Osmanlı'nın son dönemini konu almaktadır. Yazar, I.Dünya Savaşı sırasında Cemal Paşa'nın karargâhının bulunduğu Zeytin Dağı'na (Kudüs'e yakın bir tepe) gitmiş ve orada yaşadıklarını, gözlemlerini dönemin şartları çerçevesinde ele almıştır.

Sivastopol; Tolstoy'un eseridir. Eser Kırım Savaşı'nı konu almaktadır.

Devlet Ana; Kemal Tahir'in eseridir. Eser, XIII. yüzyılda Anadolu ve Osmanlı'nın kuruluş sürecini konu almaktadır.

Karartma Geceleri; Rifat Ilgaz'ın eseridir. Eser, II. Dünya Savaşı yıllarını konu almaktadır.

Kendi Gök Kubbe; Yahya Kemal Beyatlı'nın bir şiir kitabıdır

74. C Soruda verilen örnek cevaplar "klişe genellemeler" düzeyindeki empatiye örnektir. Bu aşamada öğrenciler kendilerine sorulan sorulara, sorgulama veya araştırma yapmadan genel geçer cevaplar verme eğilimindedirler.

75. B Dar'ül Eslaha, bugünkü askeri müzedir. (Eslaha, silah kelimesinin çoğuludur) İstanbul'un fethinden sonra Aya İrini Kilisesi harp silah ve araç gereçlerinin toplandığı "Cebehanes" olarak düzenlenmiştir. 1726 yılında ise Cebehanedeki tüm malzemeler düzenlenerek Dar'ül Eslaha adı ile yeni bir kuruluş gerçekleştirilmiştir.



COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.



Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com